

[Elin Appel.]

Kategori, som ikke kan undvære disse Kursus; det er dem — der er ikke saa forfærdelig mange af dem mere —, som er bange for at føre deres Børn til Eksamen allerede, naar de er 10 Aar, og som derfor ønsker at vente, og som saa, naar de ønsker, at deres Børn skal have Adgang til Universitetet, ikke har anden Udvej end Kursus.

Mit Parti er overmaade tilfreds med, at Lovforslaget nu er kommet. Hvad den økonomiske Side af Sagen angaar, er det klart, at naar man efterhaanden er kommet dertil, at de ekstraordinære Tilskud har været meget større end de ordinære, saadan som Forholdet har været de sidste Aar, er man kommet ud i noget, der er urimeligt. Det er en Ordning, som Rigsdagen ikke kan være bekendt, og navnlig heller ikke disse Kursus kan være tjent med, idet de ikke ved, hvorledes deres økonomiske Stilling er næste Aar. Jeg finder, at den Linie, der nu skulde lægges, skulde være særdeles fast. Jeg kan ikke se andet, end at der er kommet et Brud paa den ved Lovforslaget. Man ser saa tit, at de enkelte Fagministre maa slaas med Finansministeren, og jeg kan forstaa, at den højtærede Undervisningsminister har maattet nøjes med 33 pCt. i Stedet for 40. Der kan ikke være megen Logik i, at Undervisningsministeren, som har ønsket et Tilskud til disse Kursus paa 40 pCt. af Bruttoudgiften pr. ugentlig Time, kun har kunnet faa 33 pCt. af Finansministeren; saa maa man skaffe de resterende 7 pCt. gennem Bevillingsloven. Men for Staten er det lige dyrt, hvadenten det sker i Kraft af denne Lov eller andre Steder. Det betyder imidlertid, at disse Kursus ikke faar fuldt ud ordnede økonomiske Forhold, at de aldrig kan være sikre paa, om de sidste 7 pCt. kan skaffes eller ej. Jeg vil anse det for rimeligt, at vi nu forsøger at faa en Ordning, der dækker de økonomiske Rammer, som vi ønsker. Det er naturligvis noget vanskeligt, selv paa Grundlag af det meget fyldige Talmateriale, der er i Betænkningen, at vurdere, om det skal være 33 pCt. eller 40 pCt.; men jeg er villig til i en Udvalgsbehandling at undersøge denne Sag.

Man maa ogsaa huske paa, at der i Kraft af den Ordning, som den højtærede Undervisningsministers Forgænger indførte om, at 30 pCt. af Skolepengene skulde bruges til Fripladser, er givet et Bidrag til, at man kan hjælpe de daarligst stillede af dem, der søger efter en Mulighed for at kunne faa en højere Undervisning. Det er en meget væsentlig Ting, og det er i Virkeligheden en stor Procentdel, naar 30 pCt. af

Pengene skal bruges til Fripladser; der kan her virkelig gives en Støtte, der kan mærkes. Men det er givet, at det ogsaa er en meget stor Belastning for Kurserne. Jeg mener, at det maa være et Argument, som man maa tage med i Overvejelserne, naar man som vi ønsker overvejet, om man ikke skulde gaa op fra 33 pCt. til 40 pCt.

Jeg kunde ogsaa have ønsket, at der sammen med det Talmateriale, der foreligger her, havde været en Sammenligning imellem de Forhold, de paagældende Kursus nu faar, og de private Gymnasieskolers. Det maa være en Sammenligning, som det har Værdi at faa; men den vil vi formodentlig ogsaa kunne faa i et Udvalg.

Der er over for mig rejst Betænkkelighed med Hensyn til Bestemmelsen i § 3, hvor der til sidst staar:

„...at der efter Undervisningsministerens Skøn er Trang til et saadant Kursus paa det paagældende Sted.“

Det vilde maaske være rimeligt, om man fik en nærmere Begrundelse af Undervisningsministeren med Hensyn til, hvordan denne Paragraf skal forstaaes.

Hvad den økonomiske Side af Sagen angaar, er jeg altsaa paa Forhaand saaledes indstillet, at jeg ingenlunde finder, at dette Lovforslag gaar for vidt, men at vi tværtimod snarere skulde undersøge, om det var muligt at faa bedre Kaar ved Hjælp af selve Lovforslagets Bestemmelser og stryge alle vilkaarlige Tilskud paa Bevillingslove.

Lovforslaget har imidlertid ogsaa en anden Side, nemlig den, der vender ud imod alle andre Skoleformer. Det er rigtigt, som den højtærede Undervisningsminister har sagt, at der nu rejses et Problem, om vi herigennem skaber et 2-aarigt Gymnasium. Jeg er enig i den Betragtning, at det 3-aarige Gymnasium maa være det ordinære. Jeg kan ikke tro, at de Kursus, som nu faar bedre økonomiske Kaar, vil blive alvorlige Konkurrenter til de ordinære Gymnasier; det maa ikke ske, og jeg føler mig ogsaa overbevist om, at det ikke vil ske. Jeg er enig i, at disse Kursus fortrinsvis maa være beregnede for modnere Elever; samtidig med at de vil blive besøgt af unge Mennesker, som ganske vist har den Alder, Gymnasieelever ellers har, men som stammer fra Hjem, der ligger langt fra Gymnasierne.

Jeg vil ønske, at det vilde være muligt i Forbindelse med Behandlingen af dette Lovforslag at tage det Problem op til nærmere Overvejelse, som den højtærede Undervisningsminister ogsaa har rejst, nemlig med Hensyn til et Afteggymnasium. Den højtærede Undervisningsminister var meget